

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

40. Specie sanct. pecunias captant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

que ad larvam sancti moniæ ad præstigias reipsa, incantationes, & emungenda marsupia. Pulsi hodie cras iidem aderant, sed ita transformati, ut tanquam valde novos nec ante conceptos admiraretur plebs stolidæ; horum manipulus è squalida & exangui macie collectus (quo maxime Bonziji opinionem penitentia affectant) sub primam auroram, vrbis compitum occupabant, & sua quisque se lignea cauea claudebat, ad mensuram corporis exacta, & clavis præfixa intus horrentibus. Stabant ad fores, huius socij strophæ duo vel tres, sisebantque populum ad spectandum miraculum prodigiosæ sanctitatis. Denique mox circum coronæ sancto sacerrimus lycophanta de fenestellæ foramine monstrabat sese cum cadauerosâ sua & afflictissima facie, vnâque illius edens causam, aiebat se post duos labores diurnæ anachoretæ in acuta rupe præcellsi montis exantlaros, cœlitus monitum de ædificando templo; quem nominabat Deum nescio quem, aspectabilem sibi addidisse, iussisse sibi templum poni, præfixisse mittendis fundamentis diem, vetuisseque prius orizæ granum aut aquæ stillam in os iniicere, aut sonni momentum capere, quàm sumptus collegisset complendæ fabricæ: susfecturos: eius inedia testem se dare os emaciatum quod cernerent; cœtæ insomnia intenta in corpus clauorum acumina. Deo enim iubente, fieri aliud non posse; cum his oddebat fenestræ pessulum; stipem largam metebant à stulta plebecula lepidi comites ædificando templo, hoc est ventribus Bonziorum: iidem sanctæ actores fabulæ sub noctem sua in cauea infaustum vulturem, in commune hospitium reportabant vbi ab Nanchinensium crumena lautissimè; de simplicitate epulabantur falsè & lepidè. Verum his multo alij peiores, de obseruata diligentissimè Christianorum vita & moribus mimum suum agebant, leuandis egentibus, iuandis ægrotis, visendis carceribus, ferendis patientes, gratulandisque sibi iniuriis in nullo absimiles à Christianis videbantur, nisi quod vbi que lucrum & pecuniam spectabant; ac Lipni quidem, quod præest Bonziis tribunal, capros, cæcos, & multo plagarum cunctos sanguine eiecit extra vrbem, sed hæsit Christianis nauus quidam dubij nominis, & suspectæ famæ, ne fortè aliquid prauæ mentis, probitatis furo & ipsi fouerent. His ergo in legem Christianam damnis & veteribus in illam Bonziorum odiis Vagnonius, auersiores ab iis concepit animos quàm expediret ab eo exeri, & quos illi suggestit religiosus ardor, sed eo euentu quem præcaueri oportuit. Et de multitudine sceleratorum proritata maturè prospici, velut bonæ causæ effectum improbum: gesta enim scribo, non Angejorum sed hominum, quos ut longè multumque perspicaces, quædam fallunt interdum & fugiunt, & discunt suo periculo quod posteris prosit, maiori quin etiam fortassis compendio notat historia errata bonæ mentis, quam culpas improbæ quæ se vltro produnt viris bonis, quibus eas nosse, vitare est. Quantus nihilominus in Apostolico munere Vagnonius fuerit, annotum quinque & viginti ostendet series, ad quadragesimum pro-

40.
Specie sanct.
pecunias ca-
ptant.

ducta huius aui, & si quem illic patem habuerit, certè non habuisse meliorem.

Non fuere tamen procellæ huius ventij primatij Bonziji, sed Mandarinus Chio Sein nomine; qui eam & conflavit solus, & primus impulit. Ab aula recens Nanchinum aduenerat in Coilegam Lipu; hoc est tribunalis Externorum simul, & Sacrorum electus; à puero quidem idolorum cultor, nunc palmam ambiens inter eorum defensores. Patres ergo natus in sua potestate, tum ratione peregrinitatis, tum religionis, aures vitro Bonziis præbuit; extemplo ut appulit ab eorum aditu Prætidibus; rogant si quid diuinitatis sint, nam se illa gratia indignos, carcinomata illa occidentalium Doctorum cum ea quam tradebant exterminaret lege, tot iam locis diffusa, & pulforum exitio deorum omnia occupante, ut prope iam malum remedio careret: cum autem illius erga nos simulata Pechini amicitia crederent, putarunt precibus addendum pondus quo illum à nobis dimouerent; adiuuant aut eorum sedecim millia in beneficij gratiam annuos; quibus tamen nihil erat opus, nisi ut pridem occultè inimicissimum vehementius inflammarent: tot demum precibus, ieiuniis, & penis spondent se coram diis acturos ut exoraturi prolem masculam ex iis essent, qua impatientissimè carebat, hoc vero tam bellè ab iis præstitum, ut ejus paulò post unicam filiam mors præcox abstulerit. Lamentabatur secum suam orbitatem, cum illuc ab India Brachmanes appulit ex iis quos Iogos nominant, & idololatræ pro sacrosanctis venerantur: hunc ipse diuinis excepit honoribus, & multum indignantibus Mandarinis suas illi vxores duodecim procumbere in genua voluit, ut fecunditate ab eo donarentur. At scelestissimus sycophanta præoccupatus instinctu Bonziorum, filium Mandarinum à diis promisit vnum, sed plures, si cerneretur hoc beneficium emereri, pellendis Patribus extra Sinas, & eorum lege diis exitiali. Non erat impotens idolorum cultor agendus stimulis quò sua pridem sed dissimulata in Christum odia rapiebant, & qui deorum suorum amenti studio, famæ iacturam & olim, & tunc incurerat. Magistro vsus erat in Theologica idololatria suo quodam agnato, literariis gradibus ingenti laude insignito, sed insolentissimè arroganti, quare desperata tot inter millia parium, & præstantiorum prærogatiua doctrinæ & gloriæ, simulatione sanctitatis, ad eam admolitur: caput attondet, cultum mutat, exiit Literatum, in Bonzium vertitur, repente sit sanctus, non ex farina triuiali, & vulgari, sed qui gestatores haberet discipulos, statueretur ab iis in altari, prostaret illic tanquam Deus, adorationibus ethnicorum sacrilegis colebatur, quas illi omnium primus exhibuit quo de hic agimus eius discipulus Sein Mandarinus, qui auctor etiam illi fuit ut Catechismum Ricci confararet; suadenti senex nonagenarius morem gessit capitibus quatuor suo cuidam operi subiunctis quibus totus erat in refellendo illo & deridendo Christianorum vno Deo quem assernerat Riccius, sed eius impias dormitationes, & superba deliria Doctor Paulus tam acu-

41.
Crudelis,
ignominio-
sa, & fraud,
PP. electio.